

Respect pentru oameni și cărți

Greta
THUNBERG

**Nimeni nu e prea mic
să facă diferență**

Traducere din limba engleză de
Felicia Ienculescu Popovici

EDITURA
SENECA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

THUNBERG, GRETA

Nimeni nu e prea mic să facă diferență / Greta Thunberg ; trad. din lb. engleză de Felicia Ienculescu Popovici. - București : Editura Seneca Lucius Annaeus, 2019

ISBN 978-606-8847-32-0

I.Felicia Ienculescu-Popovici(trad.)

821.113.6

redactor: Roxana Bucată

corector: Paula Rotaru

dtp: Dragos Tudor

fotografie copertă: Anders Hellberg

coordonator: Anastasia Staicu

Tipărit la ART GROUP PUBLISHING.

Toate drepturile prezentei ediții sunt rezervate editurii. Nicio parte din această lucrare nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă, indiferent sub ce formă, fără acordul prealabil scris al editurii.

Cuprins

Cuvânt înainte	7
Acesta este un strigăt de ajutor	11
Fiecare persoană contează	16
Total trebuie schimbat	22
A venit timpul nesupunerii civice	29
Schimbarea trebuie să înceapă azi	36
Adevărată putere aparține oamenilor	41
Schimbarea vine	45
Nu vreau speranța voastră	52
Sindromul Asperger nu e o boală, ci undar	58
Criza climatică e aici și acum	66
Am și eu un vis	75
Cum îndrăzniți?	85
Noi suntem schimbarea	89

Fridays for Future

Fridays for Future este mișcarea internațională care s-a născut din greva școlară a Gretei Thunberg. Sub numele Fridays for Future, milioane de elevi din peste 220 de țări și 6500 de orașe au urmat exemplul Gretei de a protesta pentru climă. Scopul mișcării este ca decidenții să ia măsuri concrete de limitare a încălzirii globale sub 2 grade Celsius, un prag pe care oamenii de știință l-au recomandat.

www.fridaysforfuture.org

Acesta este un strigăt de ajutor

Discurs cu ocazia Marșului pentru Climă de la Stockholm,

8 septembrie 2018

Vara trecută, climatologul Johan Rockström și alții au scris că mai avem cel mult trei ani la dispoziție ca să inversăm tendința de creștere a concentrației de gaze cu efect de seră dacă vrem să atingem țintele Acordului de la Paris¹.

A trecut mai mult de un an și două luni de atunci și în toată perioada asta mulți alți oameni de știință au spus același lucru, o mulțime de probleme s-au agravat, iar emisiile de gaze cu efect de seră au continuat să crească. Așa că poate avem chiar mai puțin de un an și zece luni din cât estimase Johan Rockström că ne-a rămas.

¹ Acordul de la Paris este o înțelegere agreată în cadrul Convenției Cadru pentru Schimbări Climatice a ONU care are în vedere reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Acordul a fost semnat în 2016.

Dacă oamenii ar ști asta, nu m-ar mai întreba de ce sunt atât de „vehementă” pe subiectul schimbărilor climatice”.

Dacă lumea ar ști ce spun oamenii de știință – că avem acum mai puțin de 5% șanse de a atinge țintele de la Paris – și dacă ar înțelege ce scenariu de coșmar ne așteaptă în caz că nu limităm încălzirea globală sub 2 grade Celsius, atunci nu m-ar mai întreba de ce fac grevă școlară în fața Parlamentului.

Dacă oamenii ar ști cât de gravă e situația și cât de puțin se face de fapt, ar veni cu toții să se așeze alături de noi.

În Suedia trăim ca și când am avea la dispoziție resursele a 4,2 planete. Amprenta noastră de carbon e în primele zece cele mai mari din lume. Asta înseamnă că Suedia fură 3,2 ani de resurse naturale de la generațiile viitoare, în fiecare an¹. Cei care facem parte din acele generații viitoare ne-am dori ca Suedia să nu mai facă asta.

¹ Planeta noastră are capacitatea de a genera resursele naturale și de a absorbi deșeurile produse de om (inclusiv emisiile de CO₂) în urma consumului acelor resurse. Capacitatea planetei de a se regenera se calculează anual la nivel de țări și de indivizi - <https://www.footprint-calculator.org/>

Chiar acum.

Acesta nu e un text politic. Greva noastră școlară nu are nimic de-a face cu politicile partidelor.

Pentru că biosferei și climei nu le pasă nici măcar pentru o clipă de politica noastră, nici de vorbele noastre goale.

Lor le pasă doar de ceea ce facem cu adevărat.

Acesta e un strigăt de ajutor.

Către toate ziarele care încă nu scriu și nu relatează despre subiectul schimbării climei, chiar dacă jurnaliștii au numit clima „marea problemă a vremurilor noastre” în timp ce pădurile Suediei ardeau în această vară.

Către voi toți cei care nu ați tratat niciodată până acum această criză ca pe o criză adevărată.

Către toți liderii de opinie care își folosesc vocea pentru orice alt subiect cu excepția climei și problemelor de mediu.

Către toate partidele politice care pretind că se ocupă de problema climatică.

Către toți politicienii care ne ridiculizează pe rețelele sociale și care încearcă să atragă atenția

asupra mea și să mă umilească public, pentru ca oamenii să îmi spună apoi că sunt retardată, javară, teroristă sau altele asemenea.

Către toți cei care zi de zi alegeți să întoarceți capul în altă parte pentru că vă e mai frică de ceea ce trebuie schimbat pentru a preveni schimbarea catastrofică a climei decât de schimbarea catastrofică a climei în sine.

Tăcerea voastră e poate cea mai rea dintre toate.

Viitorul generațiilor ce vor veni stă pe umerii voștri.

Aceia dintre noi care încă suntem copii nu vom mai putea repara ceea ce stricați voi acum, atunci când vom fi destul de mari ca să putem face ceva.

Mulți spun că Suedia e o țară mică și că nu contează ce facem. Dar cred că dacă niște fete pot să ajungă pe prima pagină a ziarelor din toată lumea doar pentru că nu merg la școală de câteva săptămâni, imaginați-vă câte am putea face împreună, dacă am vrea.

Fiecare persoană contează.

La fel cum contează orice emisie.

Fiecare kilogram.

Totul contează.

Așa că, vă rog, luați criza climatică în serios, tratați-o ca pe o criză acută și dați-ne șansa de a avea un viitor.

Viețile noastre sunt în mâinile voastre.

Discurs la Bruxelles,

6 octombrie 2018

Bonjour, je m'appelle Greta Thunberg, j'ai quinze ans et je viens de Stockholm, en Suède.

Je fais la grève de l'école devant le Parlement suédois.

Je le fais pour faire attention à la crise climatique.¹

În fiecare zi de vineri ne aşezăm în fața Parlamentului Suediei, până când Suedia se va alinia prevederilor Acordului de la Paris.

Cerem tuturor să facă la fel, oriunde v-ați afla: aşezați-vă în fața parlamentului sau a unei clădiri aparținând administrației locale până când țara voastră va lua măsuri pentru atingerea

¹ Bună ziua, numele meu este Greta Thunberg, am 15 ani și sunt din Stockholm, Suedia. Fac grevă școlară în fața Parlamentului suedez pentru a atrage atenția asupra crizei climatice.

obiectivului de menținere a încălzirii globale sub 2 grade Celsius.

Dacă adunăm toate emisiile din prezent ale Suediei și ale Belgiei – inclusiv pe cele din transportul aerian, naval și importuri – și dacă luăm în considerare aspectul echității față de țările mai sărace, stipulat clar în Acordul de la Paris și în Protocolul de la Kyoto¹ –, țări bogate precum Suedia și Belgia ar trebui să înceapă să-și reducă emisiile cu cel puțin 15% pe an, conform Universității Uppsala.

Dacă am face asta, am oferi o sansă țărilor în curs de dezvoltare să-și ridice standardul de viață prin crearea unei infrastructuri pe care noi o avem deja, cum ar fi drumuri, școli, spitale, rețele de apă potabilă, electricitate etc.

Unii spun că ar trebui să fim la școală. Dar de ce să studiem pentru un viitor care curând nu va mai exista, când nimeni nu face absolut nimic

¹ Protocolul de la Kyoto este un tratat internațional prin care se stabilește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele lumii. A fost semnat în 1997.

pentru a salva acel viitor? Și ce sens are să învățăm știință la școală când cele mai importante date oferite de cea mai evoluată cercetare științifică a acelaiași sistem de învățământ nu înseamnă absolut nimic pentru politicienii noștri și pentru societatea în care trăim?

Folosim zilnic 100 de milioane de barili de petrol. Și nu există nicio politică prin care să schimbăm această situație. Nu există reguli și reglementări care să țină petroful în pământ.

Așa că nu putem salva lumea jucând după reguli. Pentru că regulile trebuie schimbate.

Total trebuie schimbat.

Și e nevoie să începem de azi.

Nu e nevoie să mergeți într-un loc anume pentru a protesta împotriva crizei climatice. Pentru că schimbarea climei se petrece peste tot. Puteți sta în picioare sau pe jos în fața oricărei clădiri administrative oriunde în lume și veți contribui la fel de mult. Puteți sta în fața sediului unei companii petroliere sau furnizoare de energie. În fața oricărui magazin alimentar, chioșc de ziare,

aeroport, abator, sau oricărui post de televiziune sau oricarei benzinării.

Nimeni nu face suficient.

E nevoie să schimbăm totul și pe fiecare din tre noi.

Luna trecută Secretarul General al Națiunilor Unite a spus că mai avem timp până în 2020 să schimbăm cursul și să inversăm radical curbele emisiilor pentru a avea o sansă să atingem țintele Acordului de la Paris, altfel lumea se va confrunta cu „o amenințare existentială directă”.

Dacă lumea ar ști ce spun oamenii de știință – că avem acum mai puțin de 5% şanse de a atinge țintele de la Paris – și dacă ar înțelege ce scenariu de coșmar ne așteaptă în caz că nu limităm încălzirea globală sub 2 grade Celsius, atunci nu m-ar mai întreba de ce fac grevă școlară în fața Parlamentului Suediei.

Dacă oamenii ar ști cât de gravă e situația și cât de puțin se face de fapt, ar veni cu toții să stea alături de noi.

Noi trăim în Suedia ca și când am avea la dispoziție resursele a 4,2 planete, iar în Belgia –